

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620203739
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620203739.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o E. C. C. T., F. XX.XX.XXXX, Q.. Č.. R. B. H. C. I. S. A., Ž. XXXX/XX, A., zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky R. T., F. XX.XX.XXXX, Q. T. D. XX, C.Í., Z. J., Q. Č. R. I. F. F. E. I. Z. D. Z., F. XX.XX.XXXX Q. T. Z. XX/XX, E. P., občana SR v konaní o návrhu Okresnej prokuratúry Lučenec na uloženie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

Súd u k l a d á maloletému C. T., F. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie tak, že n a p o m í n a maloletého, aby sa nedopúšťal konania nesúceho znaky páchania priestupkov, trestných činov a dodržiaval právny poriadok Slovenskej republiky, školský poriadok, rešpektoval pedagógov a vychovávateľov a plnil si riadne povinnú školskú dochádzku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd začal konanie na základe podania Okresnej prokuratúry Lučenec, ktorá podala dňa 24.08.2020 návrh na uloženie výchovného opatrenia - napomenutia nad maloletým dieťaťom C. T., F. XX.XX.XXXX. V návrhu uviedol, že maloletému C. T. T. S. Z. J. F. E. F. R. Č.. k. 9P/35/2019-98 zo dňa 10.10.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2019 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v B. H. C. I. S. A.. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v A., odbor kriminálnej polície pod ČVS: Z.-XXX/X-R.-A.-XXXX W.o dňa 30.06.2020 bolo trestné stíhanie vo veci maloletého C. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona odložené postupom podľa § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s poukazom na § 9 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko trestné stíhanie bolo neprípustné voči osobám, ktoré pre nedostatok veku nie sú trestne zodpovedné. Trestné stíhanie bolo zaevidované na tom skutkovom základe, že medzi maloletou L. A. I. E. C. T. v presne nezistenom čase v priebehu mesiaca máj roku 2020 v Centre pre deti a rodiny A., J. J.C. R., K. H. Č.. XX v obývacej miestnosti na gauči došlo k súložiu po vzájomnej dohode a opakovane, pričom obaja maloletí mali vedomosť o tom, že ani jeden z nich ešte nedovŕšil 15 rokov veku. Maloletý bol v rokoch 2018 a 2019 umiestňovaný v režimových zariadeniach na žiadosť pestúanky z dôvodu poruchy správania, a to nerešpektovania autorít, nedodržiavanie pravidiel, klamstiev, spontánneho konania a nedomýšľania následkov svojho konania. Z tohto dôvodu bol maloletý C. umiestňovaný v liečebniach a následne došlo na žiadosť pestúanky k zrušeniu pestúnskej starostlivosti. Po umiestnení maloletého do Centra pre deti a rodiny A. sa tento adaptoval dobre, no centrum muselo riešiť jeho správanie v škole. Poškodzoval skrinky v šatni, opustil školu počas vyučovania, fajčil v areáli školy, bez dovolenia spolužiaka zobral tenisky s odôvodnením, že si ich iba požičal na telesnú výchovu. Taktiež začal neskoro chodiť naspäť do centra, pričom pri neskorých príchodoch, pri túlaní sa po vyučovaní sa snažil alibisticky vyhovoriť a až po konfrontácii priznal svoju chybu. V období COVID 19 sa maloletý v rámci sprísnených opatrení zastabilizoval. Podľa hodnotiacej správy zo W. Š., U. B. XXXX/X, A. sa maloletý v škole adaptoval ťažko. Trvalo dlhšiu dobu, kým nadviazal sociálne kontakty v triede. Správanie voči pedagógom bolo zo začiatku arogantné, drzé, dokonca vulgárne. Klamal učiteľom do očí. Počas prestávok porušoval školský poriadok a z tohto dôvodu mu bola znížená známka zo správania na stupeň 3 a boli s ním vykonané viaceré sedenia. Na komunite konanej dňa 16.06.2020 v Centre pre deti a

rodiny A. boli tak maloletá Eva A. I. I. C. T. poučení o intimnom živote, o dodržiavaní zákonov a boli vyhovené dôsledky za ich správanie (zákaz používania tabletov, wifi, upravené vychádzky v skupine). Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že maloletý sa snaží pod prísny dohľad dodržiavať zásady slušného správania, v škole je hodnotený po sedeniach so psychológom dobre, v umiestnenom detskom domove taktiež spolupracuje a závažne domáci poriadok neporušuje. Tým, že maloletý sa dostáva do pubertálneho obdobia, začína byť sexuálne aktívny (doposiaľ len s partnerkou, ktorá nebola trestne zodpovedná). S prihliadnutím na skutočnosť, že u maloletého sa vzhľadom na jeho vek mení správanie, kedy podľa správ uteká z Centra pre deti a rodiny, vymeškáva vyučujúce hodiny, situácia sa mierne zhoršuje, je potrebné maloletého zo strany súdu výchovne usmerniť. Je pravdou, že po zistení sexuálnej aktivity medzi chovancami centra boli títo okamžite sociálnymi pracovníkmi poučení o trestnoprávnej zodpovednosti, boli prijaté osobitné opatrenia tak v centre (zvýšený počet vychovávateľov na skupine s cieľom zvýšiť dohľad nad maloletými deťmi, oddeľovať maloleté deti od seba), ako aj vo vzťahu k maloletým, kedy títo absolvovali pohovory s vychovávateľmi o sexuálnej výchove a zabezpečenie sedení u klinického psychológa a pedopsychiatra, správanie maloletého sa aj napriek týmto opatreniam zhoršuje. Nie je zanedbateľnou ani skutočnosť, že maloletý čochvíľa dovŕši 15 rokov svojho veku, kedy bude trestne zodpovedný za trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 Trestného zákona a nadobúda priestupkovú zodpovednosť. Z dôvodu predchádzania páchania trestných činov proti ľudskej dôstojnosti (trestného činu sexuálneho zneužívania, prípadne trestného činu sexuálneho násillia alebo trestného činu znásillenia) je potrebné maloletého aj cestou súdu, ako autoritatívneho orgánu moci usmerniť a napomenúť, kedy prejednanie protiprávneho konania maloletého verejne pred sudcom, ktorý vzbudzuje dôveru a rešpekt v demokratickej spoločnosti ako orgán, ktorý má v rukách moc usmerniť správanie maloletého a pozitívne vplývať na jeho ďalší zdravý vývoj, bolo potrebné pristúpiť k podaniu tohto návrhu. Maloletý si dostatočne po upozornení zo strany vychovávateľov a sociálnych pracovníkov neuvedomuje, že svojim aktívnym sexuálnym životom s osobami mladšími ako 15 rokov si môže privodiť trestné stíhanie, nakoľko mnohé jeho potenciálne partnerky môžu byť mladšie od neho. Maloletý počas svojho výsluchu na Okresnom riaditeľstve PZ, odbor kriminálnej polície A. síce uviedol, že si je vedomý, že nemôže mať pohlavný styk vzhľadom na svoj vek, bol dostatočne poučený aj o trestnej zodpovednosti vyplývajúcej z Trestného zákona, napriek tomu je stále sexuálne aktívny. U maloletého dochádza k zlyhávaniu výchovného pôsobenia zo strany vychovávateľov a sociálnych pracovníkov, hoci vynakladajú enormnú snahu na usmernenie maloletého a miernejšie opatrenia neprinášajú požadovaný efekt, čo sa okrem zhoršenia správania prejavuje aj útekmi z centra a neprimeraným správaním, je potrebné ho výchovne usmerniť, k čomu nepostačuje len výchovný vplyv vychovávateľov. Intenzita ohrozenia a protispoločenského správania u maloletého začína s poukazom na jeho aktívny sexuálny život dosahovať taký stupeň, že je potrebné v záujme preventívneho pôsobenia na maloletého uplatniť výchovný postup súdu v civilnom konaní prostredníctvom opatrení upravených v netrestnej právnej norme (v Zákone o rodine), ktorý predchádza teoretickému potrestaniu maloletého a jeho sexuálnych partneriek v rámci trestného konania. Maloletý je ešte vo veku, kedy si neuvedomuje dostatočne vážnosť svojho konania (tak po stránke týkajúcej sa trestnej zodpovednosti, ako aj po stránke osobného života, možnosť prenosu pohlavnej choroby pri nechránenom pohlavnom styku, možnosť otehotnenia partnerky pri nechránenom pohlavnom styku, dopustenia sa násillia pri pohlavnom styku), preto je na vychovávateľoch a sociálnych pracovníkoch pracujúcich v Centre pre deti a rodiny, aby zabránili negatívnym dôsledkom jeho konania, keďže rodičia neprejavujú záujem o maloletého. Vhodné správanie maloletého je možné dosiahnuť aj jeho dôrazným napomenutím zo strany súdu s cieľom poučiť maloletého o dôsledkoch svojho konania a vplývať na jeho zdravý fyzický a psychický vývoj, kedy už samotné prejednanie veci pred súdom bude mať výchovný vplyv na maloletého. Konajúca prokuratúra je toho názoru, že v prípade maloletého došlo k naplneniu predpokladov pre uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine, keď vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti je výchova maloletého vážne ohrozená a narušená. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhuje, aby súd uložil maloletému C. T. výchovné opatrenie - napomenutie tak, že napomína maloletého, aby sa nedopúšťal konania nesúceho znaky páchania priestupkov, trestných činov a dodržiaval právny poriadok Slovenskej republiky, školský poriadok, rešpektoval pedagógov a vychovávateľov a plnil si riadne povinnú školskú dochádzku. Navrhuje, aby bol maloletému v tomto konaní ustanovený aj opatrovník, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci.

2. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Rodičia maloletého sa na pojednávanie nedostavili. Otec D. Z. mal doručenie predvolania vykázané dňa 31.08.2020, svoju neprítomnosť neospravedlnil. Matka sa zdržuje na neznámom mieste v I., doručenie predvolania bolo vykázané podľa § 106 ods. 1 písm. a/ CSP. Súd preto vykonal pojednávanie v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa.

3. Okresný prokurátor na pojednávani uviedol, že trvá na podanom návrhu v zmysle písomného podania. Uviedol, že maloletý sa dopustil činu ináč trestného sexuálneho deliktu, za ktorý však v prípade, že by už bol trestne zodpovedný, hrozí aj podľa ods. 1 veľmi vysoký trest od 3 do 10 rokov. Ináč s maloletým nie sú až také vážne problémy, ale sám tento jeden delikt bol dostatočným dôvodom, aby prokurátor vzhľadom k budúcnosti maloletého, aby sa eventuálne nedopustil podobného jednania v budúcnosti, keďže o chvíľu bude mať 15 rokov, nezávažil podanie tohto návrhu. Okresný prokurátor žiada, aby súd svojou autoritou prejednal prípad a vysvetlil maloletému závažnosť jeho konania a uložil mu napomenutie. Je to v záujme ochrany maloletého. Okresný prokurátor tiež vysvetlil maloletému následky v prípade, že nebude rešpektovať napomenutie súdu v znení ako mu bude uložené, aké z toho pre neho vyplývajú následky.

4. Vo veci bol vypočutý maloletý C., ktorý uviedol, že si je vedomý dôvodov, pre ktoré bol predvolaný na súd.

5. Maloletému súd vysvetlil závažnosť jeho konania aj vzhľadom pre budúcnosť a následky jeho jednania v prípade, že by sa dopustil protiprávneho konania. Súd zistil, že maloletý má ísť študovať na umeleckú školu, čiže má šancu na dobrý život, len musí zlepšiť študijný prospech. Bolo mu vysvetlené, že podmienkou je, aby na sebe pracoval.

6. Kolízny opatrovník poukázal na to, že s maloletým boli v minulosti problémy, kvôli tomu musel opustiť svoju pestúnsku rodinu aj so sestrou. Sestra je v edukačnom centre, maloletý zatiaľ môže byť v zariadení, kde sa nachádza, ale v prípade, že by pokračoval vo svojom neprispôsobilom správaní, nerešpektoval autority, bude zaradený aj on do edukačného centra, čoho následkom nebude môcť vyštudovať školu o ktorú má záujem. Kolízny opatrovník zdôraznil, že považuje podaný návrh za odôvodnený.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom na uloženie výchovného opatrenia, rozsudkom Okresného súdu Lučenec 9P/35/2019 o zrušení pestúnskej starostlivosti, správou o maloletých deťoch, vyjadrením základnej školy, záznamom o pohovore s rodičmi, uznesením Okresného riaditeľstva PZ a výchovným hodnotením maloletého.

8. Podľa § 37 odsek 1 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 37 odsek 1, 2 písm. a) Zákona o rodine Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu.

10. Súd zistil, že maloletému C. T. bola rozsudkom Okresného súdu F. E. F. R. č. k. 9P/35/2019-98 zo dňa 10.10.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2019 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny A.. S výchovou maloletého boli spojené problémy, ktoré sa však postupne eliminovali až do doby, kým sa maloletý nedopustil činu ináč trestného a to zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona. Nakoľko maloletý je sexuálne aktívny a hrozí, že po dovŕšení veku trestnej a priestupkovej zodpovednosti by mu mohol byť súdom postihnutý a mohol by byť postihnutý aj vysokým trestom odňatia slobody. Zároveň by mu mohlo byť znemožnené aj štúdium, čo by pre neho mohlo mať ďalekosiahle následky v profesionálnej oblasti a jeho budúcich možnosti uplatnenia v živote. So sexuálnou aktivitou sú zároveň spojené aj ďalšie riziká, ako je onemocnenie prenosnými chorobami, neželané otehotnenie partnerky, prípadné narodenie potomka, o ktoré sa rodič nevie postarať a pod..

11. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd vyhovel návrhu Okresnej prokuratúry Lučenec a maloletému C. T. uložil výchovné opatrenie - napomenutie, aby sa nedopúšťal konania nesúceho znaky páchania priestupkov, trestných činov a dodržiaval právny poriadok Slovenskej republiky, školský poriadok, rešpektoval pedagógov a vychovávateľov a plnil si riadne povinnú školskú dochádzku.

12. Podľa § 120 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.